

Finnsnes, 25.mai 2022

Til Energikommisjonen

Innspill til Energikommisjonen fra Sjømatklyngen Senja

- Vi stiller oss spørsmålet om man i Energikommisjonen, i OED og i NVE og i KMD og KDD er kjent med at det ikke finnes strøm i Senja for å etablere ladestasjoner for strøm for biler, samtidig som det ikke skal selges fossildrevne biler etter 2025?
- Vi stiller oss spørsmålet om man er kjent med at mens næringsaktører i Senja investerer stort i elektriske fartøy som et ledd i det grønne skiftet og bruker landstrøm der man kan, oppmuntret og inspirert av politiske føringer, men fordi det mangler strøm i Senja, så må det stå et dieselaggregat og dure på kaia for å produsere strømmen til denne elektrifiseringen? Var det slik det var planlagt?
- Er man i departementene for nærings- og fiskeri og kommunal- og distrikt klar over at det finnes vilje til å investere mer i lønnsom eksportvirksomhet av mat i vår region, men som ikke får strøm?

Dette skyldes at det har tatt lang tid å bygge ut nett for overføring til Nord Senja under Malangen. Dessuten er det lokale nettet dårlig, gått ut på dato. Det er behov for mer strøm, mer effekt og bedre leveranser.

Vi tror på mange måter at Senja er et interessant «case». Men vi har merket oss en artikkel fra Harstad tidende om at man etablerer store batterier – som skal lades av dieselaggregater, fordi det også i Gratangen er mangel på strøm. Dette synes altså å være en problemstilling flere steder.

Det er derfor virkelig bra at vi har fått en Energikommisjon som forhåpentligvis kan bidra til å løse det som netteier hittil ikke har løst. Denne problemstillingen er derfor svært viktig, og dersom den ikke adresseres i Energikommisjonens arbeid, vil den bli et stort tema når innstillingen fremlegges.

Det er viktig at arbeidet i Energikommisjonen fører til konkrete endringer som forbedrer mulighetene for sjømatproduksjon og sjømatindustrien i distrikter som Senja og som er avhengig av mer strøm. Vi opplever det slik at det for Senjas vedkommende har vært for sene investeringer i nettet. Nettet burde ha vært forbedret langt tidligere, med de gamle reglene for anleggsbidrag.

Anleggsbidrag

En kartlegging av hvilke anleggsbidrag som er forventet i en region som vår kan være opplysende. Det kan Energikommisjonen be om å få fremlagt fra netteier. Etter vår vurdering er utsiktene til anleggsbidrag av en størrelsesorden som truer lønnsomheten til videre investeringer. Dette er merkostnader som mer sentralt beliggende bedrifter ikke opplever der nettet allerede er bygget ut, og etter tidligere regler. De fungerer sentraliserende på samfunnsutviklingen.

Vi ser derfor fram til at Energikommisjonen utformer andre betalingssystemer for nettet enn gjennom de kontraproduktive anleggsbidrag som synes aktuelle etter de reglene som kom i 2019. Det er vår opplevelse at insentivene i dag virker direkte i strid med erklærte samfunnsmessige mål. Vi vedlegger nederst en gjennomgang av relevante bærekraftsmål. Ekspertene vi har lyttet til har snakket om å sosialisere kostnadene ved nettutbygging for å unngå at enkeltbedrifter og lokalsamfunn kommer svært dårlig ut på måter som oppleves som «tilfeldig», ettersom reglene ble endret til ugunst for slike regioner som vår, i 2019.

Sjømatklyngen Senja AS

 post@sjomatklyngen.no

 www.sjomatklyngen.no

Besøksadresse:

Ringveien 3 9300 Finnsnes

Postadresse:

Postboks 609

9306 Finnsnes

Klyngesekretariat

 90848281

Dagens situasjon sett fra aktører i sjømatnæringa

Det pågår et arbeid for elektrifisering innen fiskeflåten og innen oppdrett som vil kreve mer strøm. I Senja er det investert milliardbeløp i fornyelse og utvidelse av produksjonskapasiteten de senere årene. Flere aktører ønsker utvidelser, mens andre har skrinlagt sine planer. Det bør nok nevnes at lønnsomheten i fiskeindustrien har vært lav lenge, selv om flåte og oppdrett har hatt en annen situasjon.

Det kan nevnes at økt sysselsetting innen sjømatnæringen har ført til økt aktivitet og tilflytting, og at satsing i reiseliv og mer elektrisitet i transportsektoren har økt strømbehov som følge.

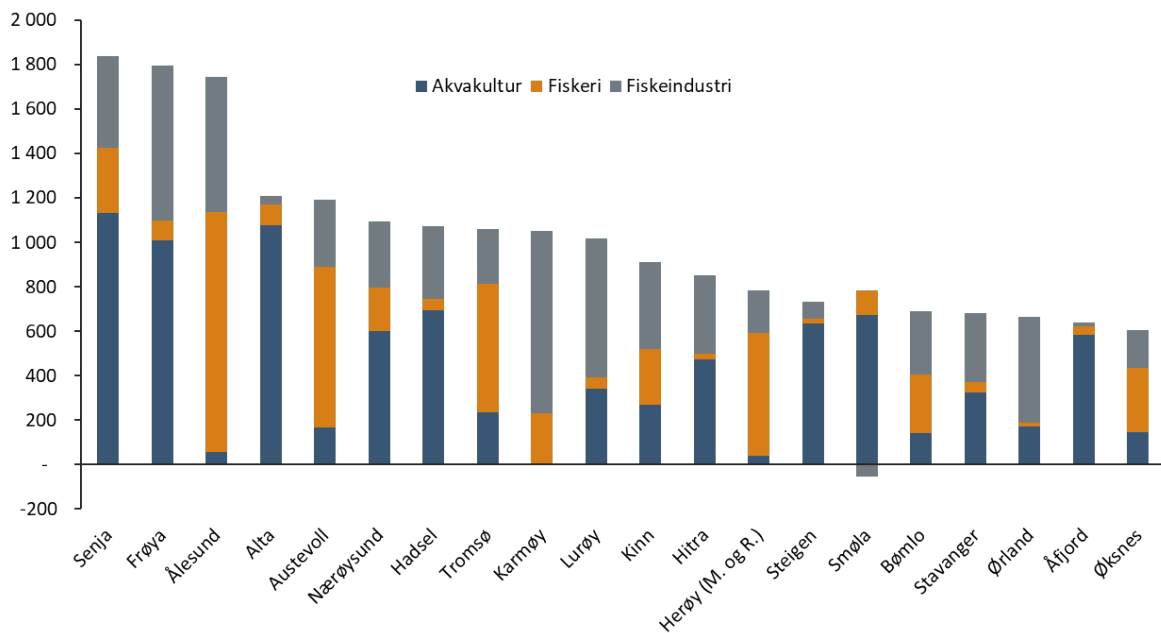
Sjømatklyngen Senja har i 2021 utarbeidet en rapport om sjømatbedriftenes fremtidige behov for strøm i Senja. Sjømatklyngens energikartlegging omfattet vel og merke ikke følgende flåteleddet eller energibehov knyttet til transport. Likevel er det en alvorlig mangel på strøm i årene som kommer.

Prioritering: Hvis kommisjonen skal fremme forslag til prioriteringer i tilfelle av mangel på strøm vil vi spille inn at matproduksjon må tillegges stor vekt, og vektlegge kvantum.

En næring i Senja av stor nasjonal betydning

Sjømatklyngen Senja er et bedriftsnettverk etablert i 2016 for mer enn femti bedrifter.

Menon Economics har beregnet verdiskapningen i sjømatnæringen. Senja er Norges største sjømatkommune beregnet i verdiskapningen fra fangst og fiskerier, oppdrett og fiskeindustri. Omsetningen i sjømatnæringa i Senja kan anslås til å ligge på om lag 12 milliarder.

Med vennlig hilsen

Thomas Bartholdsen,

daglig leder

Vedlegg

FNs bærekraftsmål og strømforsyningen

Sjømatklyngen Senja har ambisjoner om å bli kjent som verdens mest bærekraftige sjømatregion og arbeider for å realisere FNs 2030 agenda med bærekraftsmålene. Styret i Sjømatklyngen Senja har 12. oktober 2020 valgt å fokusere på noen av FNs bærekraftsmål.

Vi konstaterer at man for å nå flere av bærekraftsmålene lokalt er avhengig av en bedre strømforsyning.

Bærekraftsmål 7. Ren energi til alle: Sikre tilgang til pålitelig, bærekraftig og moderne energi til en overkommelig pris

7.1) Innen 2030 sikre allmenn tilgang til pålitelige og moderne energitjenester til en overkommelig pris

7.2) Innen 2030 øke andelen fornybar energi i verdens samlede energiforbruk betydelig

7.4) Innen 2030 styrke det internasjonale samarbeidet for å lette tilgangen til forskning og teknologi på området ren energi, inkludert fornybar energi, energieffektivisering og avansert og renere teknologi for fossilt brensel, og fremme investeringer i energiinfrastruktur og teknologi for ren energi

Bærekraftsmål 8. Anstendig arbeid og økonomisk vekst: Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle

8.1) Opprettholde en økonomisk vekst per innbygger som er i samsvar med forholdene i de respektive landene, og spesielt en vekst i bruttonasjonalproduktet på minst 7 prosent per år i de minst utviklede landene

8.2) Øke den økonomiske produktiviteten gjennom diversifisering, teknologisk fremgang og innovasjon, blant annet med vekt på lønnsomme og arbeidsintensive sektorer

Bærekraftsmål 9. Industri, innovasjon og infrastruktur: Bygge solid infrastruktur og fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og innovasjon

9.1) Utvikle pålitelig, bærekraftig og solid infrastruktur av høy kvalitet, inkludert regional og grensekryssende infrastruktur, for å støtte økonomisk utvikling og livskvalitet med vekt på overkommelig pris og likeverdig tilgang for alle

9.2) Fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og næringsutvikling, og innen 2030 øke industriens andel av sysselsetting og bruttonasjonalprodukt betydelig, i tråd med forholdene i de respektive landene, og doble industriens andel av sysselsetting og bruttonasjonalprodukt i de minst utviklede landene

9.4) Innen 2030 oppgradere infrastruktur og omstille næringslivet til å bli mer bærekraftig, med mer effektiv bruk av ressurser og mer utstrakt bruk av rene og miljøvennlige teknologiformer og industriprosesser, der alle land gjør en innsats etter egen evne og kapasitet.

